

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

İYEP

İlkokullarda Yetiştirme Programı

İçindekiler

ÖN SÖZ	4
ARKA PLAN	6
TÜRKİYE'DE DESTEK EĞİTİMİ PROGRAMLARI	6
İYEP NEDİR?	8
NEDEN TÜRKÇE VE MATEMATİK?	8
PİLOT UYGULAMA	9
İLKELER	10
PROGRAM YAKLAŞIMI	11
İYEP KONU ALANLARI	11
1-Türkçe	11
2-Matematik	12
3-İYEP Rehberlik Hizmetleri Modülü	12
İYEP EĞİTİM SÜRECİNİN UYGULAMA AŞAMALARI	13
Program Süreci	13
Öğrencilerin Belirlenmesi	13
Eğitimin Planlaması ve Uygulama	13
E-Okul İYEP İşlemleri Modülü	15
İzleme ve Değerlendirme	15
SÖZÜN ÖZÜ	17

Ziya Selçuk
Millî Eğitim Bakanı

Her öğrenci kendi içinde bir bütün, tek ve özeldir.

Çocuklarımızın kendilerini özel ve önemli olduğunu hissettirmek için belki de bugüne kadar sahip olduğumuz alışkanlıklarımızı gözden geçirip değerlerimize daha güçlü ve sevgiyle sahip çıkmamız, sağlam, sürdürülebilir güçlü hedefler ve politikalar üzerinden ilerlememiz gerekmektedir. Gücümüzü, içimizdeki inanç ve çocuklarımızın gözlerinde gördüğümüz ışıktan almaktayız. Oldukça büyük ve genç nüfusa sahip ülke olarak her bir çocuğumuzun gözlerindeki ışığı görmek mümkündür. Bunu mümkün kılan da yine sahip olduğumuz temel değerler, inançlar ve vatanımıza duyduğumuz bağlılıktır.

Geleceğimiz dediğimiz çocuklarımızın geleceği, eğitime yaptığımız yatırımlar ve el birliği ile gerçekleştirdiğimiz, kalıcı ve nitelikli çalışmalar ile daha da güçlenecektir. Bu anlamda eğitim sistemine yapılan yatırımlar kısa vadede onların bireysel ve sosyal gelişimlerine katkı sunarken, uzun vadede toplumsal düzeyde ekonomik ve beşeri kalkınmaya hizmet etmektedir. Bu sistem, öğrencinin eğitimde kalma süresinin uzunluğu ve nitelikli eğitim almaları ile doğru orantılı olarak gelişmekte iken, gelecek nesillerin toplumsal refah düzeylerini de doğrudan etkilemektedir.

Ülkelerinin eğitim sistemi incelendiğinde, eğitimden beklenen düzeyde yararlanamayan öğrencilerin varlığı konusunda bilim insanlarının ortak kanaatlerine rastlamak mümkündür. Bunun beşeri, ekonomik, endüstriyel ve benzeri birçok nedeni olabilir. Bu nedenleri tespit ederek ortadan kaldırmak ya da çocukları eğitime engel olan bu durumlardan uzaklaştırmak, onları okullu yaparak

eğitimin gereklerini sunmak konuyu en genel anlamda ele almak olacaktır. Oysaki her öğrencinin ayrı bir hikâyesi, ayrı bir dünyası ve hedefi vardır. Öğrencilerin benzer nedenlere bağlı olarak eğitimde desteğe ihtiyacının olduğunu tespit etmek, öğrenme sürecini buna göre planlamak tek başına yeterli olmayacaktır. Her bir çocuk için hem derinlemesine hem de olabildiğince büyük bir evrende çalışarak bütüncül gelişimlerini sağlamak, bu gelişimin evrelerinde gerekli desteği vermek gerekecektir. Bu durumda soracağımız asıl soru “Tüm bu çeşitlilikler içinde çözüm ararken yöntemler bizi hangi ortak noktalarda birleştiresin ki ortak çözüm paydasında buluşalım?”

Klasik anlamda eğitim sürecinde öğrenciden beklenen davranış değişikliği, modern eğitim sistemlerinde yönetici, öğretmen ve diğer paydaşlardan beklenen eğitim liderliğine evrilmektedir. Sisteme ilişkin sonuçlar yine bu eksenler etrafında değerlendirilerek öğrenciye özgü durumları ile ele alınmaktadır. Bu bakış açısıyla öğrenci evreninde, her bir öğrencinin bütünü yüzdesi olmasından öte, kendi bütünü yüzde yüzü olduğu gerçeğinin ayırımına varmak, belki de onları birbiriyle kıyaslamak ya da bütünü hangi kısmında olduğunun ince hesaplarına dalmaktan kurtaracak ve en temel hedeflerde öz gelişimlerini desteklemeyi daha kıymetli hâle getirecektir.

2023 Vizyon Belgemizi hazırlarken de bu hassasiyeti gösterdik. Her bir öğrencimize ihtiyacı olan desteği verecek şekilde kendi içinde bir bütün ve tek olduğunu kabul ederek hedef belirledik. Her öğrencimizin yüzdeliğın hangi kısmında olduğunu değil, kendi öğrenme yolculuğundaki hızına ve mutluluğuna odaklandık. Yaşam becerisini kazanacağı sayısız aktiviteler geliştirdik. Anadilimiz Türkçemizi doğru ve etkili konuşup yazmalarını sağlarken, matematik becerilerini güçlendirirken daha neler yapmalıyız ki ayrıca sosyal ve duygusal yönden de güçlensin istedik. İYEP süreci işte bu niyetlerden oluşan çalışmaların ürünüdür.

Öğrencilerimizin yanlarında olduğumuzu hissetmeleri için gerekli olan desteği verirken, bireysel olarak da güçlenmelerini sağlamayı hedefliyoruz. Bu ifadeleri manidar kılan İYEP sürecinde yer alan öğrencilerimizin, bütünü hangi kısmında olduğuyla değil öz varlığı ile ihtiyacı olan öğrenme dünyasına adım atmalarını sağlamak, öz gelişimlerini desteklemek asli görevlerimiz arasında yer almaktadır. Attığımız her adımın onları ileriye taşıyacağını biliyor ve bunun bilinciyle hareket ediyoruz.

Mutlu çocuklar ve güçlü Türkiye için...

Arkaplan

Düşük akademik başarıyla baş etmek için yetiştirme ve destekleme gibi müdahale sistemlerinin kurulması önerilmektedir.

Eğitim sistemlerinin değerlendirilmesi karşılaştırmalı bir biçimde ele alınmaktadır. Ülkeler artık nicel verilerden ziyade yavaş yavaş nitel verileri karşılaştırmaya başlamıştır. Örneğin dünyada okullaşma oranları düşük ve orta gelirli birçok ülkede önemli oranda artış göstermekle beraber, gelişmiş ülkeler ile gelişmekte olan ya da gelişmiş ülkeler arasındaki okullaşma oranlarındaki fark neredeyse yok denecek kadar azalmıştır (The World Bank, 2018). Ülkelerin eğitim politika yapıcıları açısından bu durum önemli bir başarı olarak kabul edilse de günümüz eğitim anlayışı çocukların okulda edindikleri beceri ve yetkinliklerin düzeyine odaklanılmasını gerekli kılmaktadır (United Nations, 2018). Pek çok ülkede çocuklar yıllarca okula gitmiş olsa bile temel becerilere sahip olmadan mezun olabilmektedirler.

Türkiye’de son yıllarda eğitimde derslik başına düşen öğrenci sayıları, okullaşma oranları gibi konularda nicel bir iyileşme görülmektedir. Ancak uluslararası öğrenci değerlendirme araştırmalarının sonuçlarına bakıldığında, Türkiye’nin akademik başarı yönünden öğrenciler arasında önemli fark bulunduğu görülmektedir (Taş, Arıcı, Ozarkan ve Özgürlük, 2016). Bu nedenle yapılan izleme ve değerlendirme çalışmalarında alt düzeyde bulunan öğrenci oranları ve bölgeler arası başarı farklarından hareketle düşük akademik başarıyla baş etmek için telafi, yetiştirme, destekleme ve benzeri müdahale sistemlerinin kurulması önerilmektedir (Gür, Çelik, Bozgeyikli ve Yurdakul, 2018).

Türkiye’de Eğitim Destek Programları

Geçmişten günümüze öğrenme ihtiyaçlarına destek vermek ve öğrenme eksikliklerini gidermek amacıyla farklı zamanlarda temel beceriler alanında destekleme, yetiştirme, telafi vb. programlar uygulanmıştır.

Türkiye’de örgün eğitimi desteklemek için farklı öğrenme düzeylerini destekleyen, farklı hedefler doğrultusunda uygulamaya konulan çeşitli yasal düzenleme ve politikalar bulunmaktadır. Yakın dönem eğitim tarihine bakıldığında çeşitli ders veya öğrenme alanlarında, özellikle ilk okuma yazma alanında, yeterli düzeye erişemeyen öğrenciler için birtakım tedbir mekanizmalarının uygulandığı görülmektedir. Bunlardan ilki 1966 yılında 12201 sayılı Resmî Gazete’de yayınlanan “İlkokullar Yönetmeliği”nde “Mecburî öğrenim çağında olup da okuma yazma bilmeyenler, yaşlarına bakılmaksızın okula alınırlar. Ancak sayıları çok olduğu takdirde açılacak ayrı bir sınıfta ya da kurslarda, özel yönetmeliğine göre yetiştirilirler.” hükmü ile yer almaktadır. 1972 yılında yayınlanan yönetmelikte ise “Türkçeden geri olan özellikle birinci sınıf öğrencilerine, bu sınıf programının uygulanabilmesi için gerekli olan Türkçeyi konuşma yeterliğinin kazandırılmasına öğretim yılı boyunca ağırlık tanınır. Diğer yıllarda da geliştirme için gerekli tedbirler alınır.” ifadesiyle geride kalan öğrencilere yönelik tedbir alındığı görülmektedir. Günümüze kadar benzer şekilde gerek mevzuatta gerek uygulamalarda destekleyici ve yetiştirici programlar uygulanmıştır. Uygulamalardan alınan geri bildirimler bir sonraki programın içeriği ve dönem özelliklerine göre yönlendirici olmuştur.

1996 yılı “İlkokullar Yönetmeliği”nde geride kalan öğrencilere yönelik tedbirlerin ilk iki sınıf seviyesiyle sınırlandırıldığı ve yönetmelikte “Birinci ve ikinci sınıflarda, sınıf seviyesi yönünden herhangi bir konuda çok açık yetersizlikleri ya da gerilikleri görülen öğrencilerin, günlük çalışmalara ek olarak yer verilecek olan çalışmalarla yetiştirilmeleri sınıf öğretmenleri ve okul idarelerince birlikte sağlanır.” ifadesinin yer aldığı görülmektedir.

Yönetmeliklerdeki yetiştirme uygulamalarına yönelik atıflar süreç içerisinde Yetiştirici Sınıf Öğretim Programı (YSÖP), Destekleme ve Yetiştirme Kursları (DYK), İlkokullarda Yetiştirme Programı’nın (İYEP) zeminini oluşturmuştur.

Eğitim sistemindeki söz konusu çalışmalar ve mevcut durum analizlerinden hareketle okuma yazma ve temel matematik becerilerinde erken sınıflarda öğrenme eksikliklerini gidermek maksadıyla İYEP hazırlanmıştır.

İYEP Nedir?

İYEP, ilkokulların 3. sınıfına devam eden, özel eğitim ihtiyacı/tanısı olmayan, önceki eğitim ve öğretim yılları içinde çeşitli nedenlerle Türkçe ve matematik dersi öğretim programlarında yer alan ve ilkokullarda Yetiştirme Programı kapsamında belirlenen kazanımları yeterli düzeyde edinemeyen öğrenciler için uygulanmakta olan destekleyici bir programdır. Program hâlihazırda uygulanmakta olan öğretim programlarının felsefesi, temel becerileri, öğrenme-öğretme yaklaşımlarına uygun şekilde hazırlanmıştır. Başka bir deyişle bu programda ayrıca bir program felsefesi, temel beceri ve öğrenme-öğretme yaklaşımı benimsenmemiştir. Programdaki kazanımlar, 1 ve 2. sınıf düzeyinde öğretim programlarından seçilmiştir. İYEP mevcut öğretim programlarının ve örgün öğretim sisteminin bir alternatifi değildir.

Programda yer verilen yeterlikler, kullanılmakta olan Türkçe ve matematik öğretim programlarındaki temel düzey kazanım, beceri ve öğrenme alanlarından oluşmaktadır. İYEP öğrencilerin ihtiyaç duyduğu okuma yazma okuduğunu anlama becerileri ile doğal sayılar ve doğal sayılarda dört işlem öğrenme alanlarındaki kazanımlara ulaşmalarını hedefleyen bir program olmakla birlikte öğrencilerin çok yönlü gelişimlerini, başarabilme duygusunu yaşamalarını ve özgüvenlerini geliştirmelerini destekleyerek aynı zamanda okula devamlarını sağlamaktadır.

Neden Türkçe ve Matematik?

Dünyadaki bütün çocuk ve ergenlerin yarısından fazlası okuma ve matematikte asgari yeterlilik standartlarını karşılayamamaktadır. Dünya genelinde yaklaşık 617 milyon çocuk (ilkokul ve ortaokul çağındaki ergenler) küresel toplamın yüzde 55'inden fazlası 2015 yılında okuma ve matematikte asgari yeterlilikten yoksun kalmıştır (United Nations, 2018). OECD'nin yürüttüğü PISA 2018 araştırmasında okuma, matematik ve fen okuryazarlığında 15 yaşındaki öğrencilerin yaklaşık %25'inin temel düzeydeki yeterliliklere dahi ulaşamadığı ve bu sonuçların bir önceki periyotta elde edilen sonuçlarla benzerlik gösterdiği görülmüştür. Bu durum dünya genelinde de olduğu gibi ülkemizde de ele alınması, takip edilmesi ve gerekli desteğin sağlanması konusunda belirleyici olmuştur.

Pilot Uygulama

İYEP, UNICEF ile sağlanan iş birliği ile 2016 ve 2017 yıllarında taslak olarak hazırlanmış, 2017-2018 eğitim öğretim yılında pilot olarak Türkiye'de 12 ilde uygulanmıştır. Ağrı, Ankara, Bingöl, Edirne, Hatay, İstanbul, Konya, Mardin, Ordu, Siirt, Sivas, Şanlıurfa illerinde 511.985 öğrenciden oluşan bir örneklem üzerinde pilot uygulama yapılmıştır.

2018- 2019 eğitim öğretim yılında ise ülke genelinde ilkokul 3 ve 4. sınıfları kapsayacak şekilde yaygınlaştırılmıştır. İYEP eğitimi alan öğrencilerin %89,77'si uygulanan Öğrenci Değerlendirme Aracı (ÖDA) verilerine göre İYEP'i başarı ile tamamlamıştır.

2019-2020 eğitim öğretim itibarıyla sadece 3. sınıf düzeyine devam etmekte olan programın etkin bir şekilde yürütülmesi için program yapısında geliştirme çalışmaları yapılmıştır. Geliştirme çalışmalarının etkin verimli yürütülebilmesi için hizmet içi eğitimler ve bilgilendirme toplantıları ve saha ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. Ziyaretlerin kapsamı öncelikle çalışmanın temel felsefesine yönelik vurgu yapılmasıdır. Öğrencilerin ayrıştırılma duygusuna kapılmadan İYEP eğitiminde ve okul zamanındaki mevcut eğitiminde aynı hassasiyetin gösterilmesi ve desteğin devam etmesi vurgulanmaktadır. 1 ve 2. sınıf öğrencilerin akademik başarılarını artırmaya, temel becerileri konusunda gelişimlerinin takip edilerek gerekli desteğin verilmesi hususunda da planlama yapılmaktadır. Ayrıca bir önceki eğitim öğretim yılında İYEP sürecine dâhil olan öğrencilerin 4. sınıftaki gelişimlerinin takip edilmesi ve temel akademik becerileri kazanmış bir şekilde bir üst öğrenime geçmeleri konusunda destekleyici çalışmaların yapılmasının önemine de değinilmektedir. Böylelikle İYEP sürecine dâhil olan öğrencilerin takibinin yapılması sağlanmakta öğrencilerin buldukları sınıfta başarılarının artırılarak bir üst sınıfa geçmesi için gerekli rehberlik ve çalışmalar devam etmektedir.

İYEP mevcutta uygulanan öğretim programlarından bağımsız hazırlanmış bir program değildir. Mevcutta uygulanmakta olan programlarda yer alan kazanımlardan seçilmiş ve temel becerileri oluşan yapıya sahiptir.

Türkçe, matematik ve İYEP Rehberlik Hizmetleri Modülü programın temeli oluşturulmaktadır.

İlkeler

İYEP eğitim süreci her öğrencinin uygun koşullar sağlandığında öğrenebileceği ve gelişimlerinin devam edeceği gerçeğinden hareketle başlamış ve öğrencilerin temel eğitim haklarından nitelikli şekilde yararlanmalarını hedeflemiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin bireysel farklılıklarının dikkate alınarak öğrenme ihtiyaçlarının tanımlanması ve eğitim ortamında olumlu çalışma ve öğrenme ikliminin oluşturulmasına odaklanmaktadır. Formal eğitimin bir parçası olarak yapılandırılan süreçte fırsat eğitimine de imkân tanıyan bir yapılanma söz konusudur. Bu kapsamda İYEP sürecinde benimsenen yaklaşım doğrultusunda ilkeler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

Programa katılan öğrencilere sosyal ve duygusal alanda destek sağlanır.

■ Öğrencilerin;

Sadece akademik gelişimleri değil bütüncül gelişimleri esas alınır. Akranlarından ayrışma hissine kapılmasını önleyici tedbirler alınır. Kapsayıcı bir anlayışla öğrencilerin kendi hızlarına göre ilerlemeleri desteklenir. Sonraki eğitim kademelerinde ortaya çıkması muhtemel uyum sorunları önlenir.

■ İhtiyaç duyan tüm öğrenciler programdan yararlanır;

İlkokulların 3. sınıflarına devam eden,
Özel eğitim tanısı olmayan,
Türkçe ve matematik derslerinden ilkokullarda Yetiştirme Programı kapsamında belirlenen kazanımlar konusunda desteğe ihtiyacı olan,
Yabancı uyruklu öğrenciler,
Sığınmacılar ve mevsimlik tarım işçilerinin çocukları gibi tüm dezavantajlı öğrenciler İYEP programından yararlanırlar.

■ Öğrenciler Türkçe ve matematik dersi öğrenme alanlarında ihtiyaçları doğrultusunda destek alırlar.

Öğrencilerin;
İlk okuma yazma konusundaki ihtiyaç duydukları öğrenme alanları desteklenir.
Temel dinleme ve konuşma becerileri geliştirilir.
Okuduğunu anlama düzeyi artırılır.
Matematsel okuryazarlık becerileri geliştirilir.
Matematsel kavramları anlamaları ve günlük hayatta kullanmaları için gerekli destek sağlanır.
Problem çözme becerileri geliştirilir.

■ İYEP'e devam eden öğrenci velilerinden ücret alınmaz.

İYEP eğitimi okul tarafından planlanarak ihtiyaç duyan öğrencilere verilen destek eğitimidir.

Program Yaklaşımı

Öğrenme dinamik, bilişsel ve duyuşsal bir süreçtir. İhtiyaç duyulan durumlarda desteklenirse, her öğrenenin öğrenebileceğine inanılmaktadır.

İlkokullarda Yetiştirme Programı hâlihazırda uygulanmakta olan öğretim programlarından asgari düzeyde sahip olunması gereken kazanımlar belirlenerek hazırlanmıştır. Gerek ilkokullarda Yetiştirme Programı gerekse bu programlara uygun olarak hazırlanan öğretim materyalleri modüler ve sarmal yapıda kurgulanmıştır. Mevcut eğitim öğretim sürecinden farklı bir yapıya sahip olmamakla beraber tamamlayıcı ve destekleyici bir anlayışa sahiptir.

İYEP aynı zamanda Türkçe ve matematik dersi öğrenme alanlarındaki eksikliklerin giderilmesini ve öğrenmenin önündeki engelleri ortadan kaldırmaya yönelik bir akademik, sosyal ve duygusal alanlarda gelişimlerini desteklemekte ve öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyacını, farklılıklarını ve öğrenme hızını dikkate almaktadır.

İYEP rehberlik sürecinde her öğrencinin, başarıya duygusunu yaşamaları için tüm süreçler hassasiyetle planlanır ve yürütülür.

İYEP Konu Alanları

■ 1-Türkçe

Türkçe alanında mevcut öğretim programında yer alan ve temel dil becerilerini içeren Türkçe Etkinlik Kitabı yer almaktadır. Kitabın içeriği;

- Dinleme/İzleme
- Konuşma
- Okuma
- Yazma alanlarından oluşmaktadır. Kitaplar öğretmen ve öğrenci kitabı olmak üzere hazırlanmıştır.

■ 2-Matematik

İYEP eğitim sürecinde ayrıca öğrencilerin mevcut matematik programında yer alan ve temel matematik becerilerini kapsayan Matematik Etkinlik Kitabı yer almaktadır. Kitabın içeriği;

- Doğal Sayılar
- Toplama ve Çıkarma
- Çarpma ve Bölme den oluşmaktadır. Kitaplar öğretmen ve öğrenci kitabı olmak üzere hazırlanmıştır.

3-Rehberlik

İYEP sürecine dâhil olan öğrencilerin çok yönlü desteklenmeleri için öncelikle öğrenciyi tanımak, içinde bulunduğu koşulları öğrenmek, gelişimleri için uygun bir strateji ve yöntem uygulamak gerekmektedir. Bu amaçla öğretmen, rehber öğretmen, okul müdürü ve müdür yardımcısının yararlanacağı, velinin bilgilendirileceği İYEP Rehberlik Hizmetleri süreci planlanmıştır. Bu planda; öğretmen okul müdürü/yardımcısı, rehber öğretmen ve velinin rolleri tanımlanmış, öğrenciyi tanımaya, iletişim stratejilerine, eğitim sürecinin yönetimine, İYEP eğitiminde kullanılan yöntem ve etkinliklere, velinin bilgilendirilmesi ve farkındalık kazanmalarına yer verilmiştir. Söz konusu rehber bu başlıklar ekseninde okul yönetiminin İYEP eğitim sürecini nasıl yöneteceğine ilişkin tüm bileşenleri içeren bir yapıya sahiptir.

İYEP eğitimi kapsayıcı bir anlayışla başlamaktadır. Öğrenci belirleme aracı tüm üçüncü sınıf öğrencilerine uygulanmaktadır. Buradaki amaç öğrencilerin ayrışma hissine kapılmamalarıdır.

İYEP rehberlik sürecinde öğretmenlerin; yönlendirici, kolaylaştırıcı öğrencileri motive edici, kapsayıcı bir rolü vardır. Öğrencilerle kurdukları iletişimin niteliği onlara başarabilirsün duygusunu yaşatma rolü İYEP eğitim sürecinin belki de en önemli çıkış noktaları arasındadır. İYEP eğitim sürecinde öğretmen, veli, okul yöneticileri ve rehber öğretmenlerin rolleri öğrencinin çok yönlü gelişiminde oldukça güçlüdür. İYEP rehberlik sürecinde ayrıca bu rollerin ayrıntılarının yanı sıra öğrenciye verilen desteğin doğal yapıda, gelişimsel ve tamamlayıcı olması, aktörelere arasında güçlü bir şekilde bağ kurmaları ve bunun önemi vurgulanmaktadır.

Program Süreci

Öğrencilerin belirlenmesi kapsayıcı bir anlayışla yapılmakta ve öğrencilerin ayrışma hissine kapılmamaları için tüm 3. sınıf öğrencilerine Öğrenci Belirleme Aracı (ÖBA) uygulanmaktadır. Böylelikle öğrenci kendi yaş grubunda olan diğer öğrencilerle aynı süreci deneyimlemektedir. İYEP süreci içerisinde öğrenciler öğrenme ihtiyacı seviyelerine göre uygun modülden başlamakta ve gelişimleri takip edilmektedir. Öğrenciler İYEP eğitimi dışında okul içinde aldıkları eğitim sürecinde de uygun yöntem, teknik ve materyallerle desteklenme süreci devam etmektedir. Bu süreçte öğretmen, veli, rehber öğretmen iş birliği oldukça önemlidir. Bu süreçlerin yönetimi İYEP rehberlik süreci ile sağlıklı bir şekilde yürütülmektedir.

Öğrencilerin Belirlenmesi

Öğrenci Belirleme Aracı (ÖBA) programı alması gereken öğrencileri belirlemek için eğitim öğretim yılının başında 3. sınıf öğrencilerine uygulanan, programda yer alan kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış, Türkçe dersinden 15 ve matematik dersinden 31 açık uçlu sorundan oluşan ölçme aracıdır. Bu ölçme aracının öğretmen tarafından standart ve objektif şekilde puanlanması için derecelendirilmiş puanlama anahtarlarını içeren Öğretmen Yönergeleri Formu (ÖYF) kullanılmaktadır. Öğretmenler ÖBA'daki soruları ÖYF'de yer alan derecelendirilmiş puanlama anahtarlarına göre değerlendirmektedir.

Eğitimin Planlaması ve Uygulama

Bir İYEP öğrenci grubunun 1-6 öğrenciden oluşturulması esastır, bu sayı en fazla 10 öğrenciye kadar çıkarılabilmektedir. Program hafta sonlarında, hafta içi ders saatleri dışında, bunların uygun olmaması durumunda okulun şartları ve personel durumu da dikkate alınarak okul yönetimince planlanacak zamanlarda uygulanır. Program kapsamında bu kazanımlara sahip olmayan öğrencilere haftada 10 saat, toplamda 160 saate kadar ek eğitimler verilmektedir. Programda Türkçe ve matematik derslerinden üçer modül, toplamda 6 modül bulunmaktadır. Her bir modül aşamalılık ilkesine göre basitten karmaşığa doğru sıralanmaktadır.

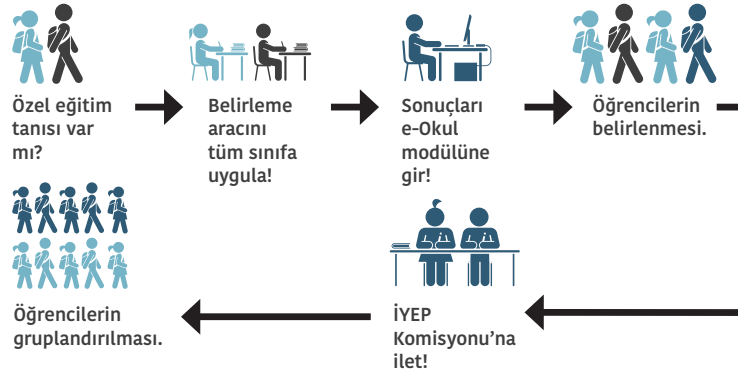
İYEP Eğitim Sürecinin Uygulama Aşamaları

İYEP eğitiminde ölçme ve değerlendirme ;

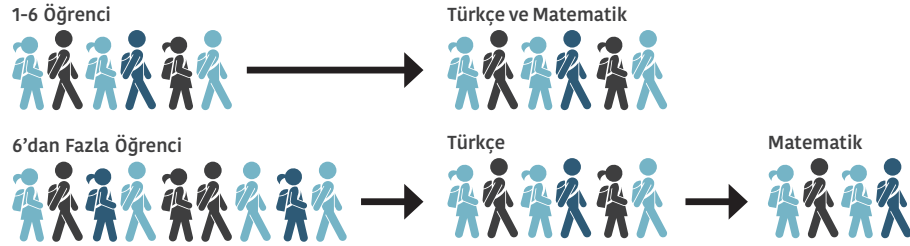
Tanıma ve yerleştirme
İzleme ve biçimlendirme
Düzyel belirlemeye
yönelik olmaktadır.

Genel bir ifadeyle süreç
değerlendirme yaklaşımı
benimsenmekte.

İzleme ve değerlendirme
yaklaşımının tamamı
öğrencilerin gelişimlerini
desteklemektedir.

Öğrenciler hazır bulunuşluk seviyelerine göre sadece Türkçe ve sadece matematik dersini veya her iki dersi birlikte alabilmektedir.

Bir İYEP grubunun 1-6 öğrenciden oluşturulması esastır, 6 öğrencilik bir grup tamamlanmadan ikinci grup açılmaz. Ancak bu sayı en fazla 10 öğrenciyeye kadar çıkarılabilir. İYEP'in uygulama akış şeması yukarıdaki gibidir.

Öğrencilerin Tespit Edilmesi	Eğitimin Planlanması ve Uygulanması	İzleme ve Değerlendirme	Raporlama
<ul style="list-style-type: none"> • ÖBA'ların uygulanması • e-Okula veri girişlerinin yapılması • Öğrencilerin katılım durumunun karara bağlanması • Velilerden izin belgesi alınması 	<ul style="list-style-type: none"> • Şubelerin belirlenmesi • Öğretmenlerin görevlendirilmesi • Materyallerin dağıtımı 	<ul style="list-style-type: none"> • Program süresince öğrencilerin gelişim durumunun değerlendirilmesi • Öğrencilerin üst modüllere alınması • ÖDA'ların uygulanması 	<ul style="list-style-type: none"> • Programa ilişkin raporlamanın yapılması

E-Okul İYEP İşlemleri Modülü

İYEP'te öğrencilerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi, öğrenci gruplarının oluşturulması, öğretmen görevlendirilmesi gibi işlemler e-Okul Sistemi üzerinden yapılmaktadır. İYEP öğrenci grupları bu sistem üzerinden oluşturulmakta, bu gruplara yine sistem üzerinden öğretmen görevlendirmesi yapılmaktadır. Bu sayede her bir öğrencinin programın başında ne düzeyde olduğu, programın sonunda ne düzeyde gelişim gösterdiği, kaç öğrencinin programa alındığı, programın etki düzeyi, kaç öğretmenin görev aldığı, öğrenci, okul, il ve ülke düzeyinde izlenebilmektedir.

Program başlangıcında ÖBA uygulanmış olan öğrencinin ulaştığı erişiyi belirlemek ve programın etkisini değerlendirmek için programa alınan öğrencilere program bitiminde Öğrenci Değerlendirme Aracı (ÖDA) uygulanmaktadır. ÖDA ve ÖBA eş değer ölçme araçlarıdır. ÖBA'larda olduğu gibi, ÖDA'lar da ÖYF ile standart ve objektif şekilde değerlendirilmektedir.

İYEP eğitim sürecine ait izlemeye ilişkin uygulamalar il ve okul ziyaretleri ile desteklenmektedir. Öncelikle mevcut uygulamanın öğrencinin gelişimine odaklı olması, öğrenme sürecini başarı ile tamamlaması ve başarabilme duygusunu yaşamasına yönelik tüm tedbirler alınmakta ve planlama yapılmaktadır. Uygulama süreci ise bu ana noktalara göre sürdürülmektedir.

İYEP uygulamalarının izlenip değerlendirilmesi için saha ziyaretleri düzenlenmektedir. Saha ziyaretlerinde öncelikle birinci ve ikinci sınıfta okuyan öğrencilerin buldukları sınıfta almaları gereken kazanımları başarıyla almaları ve bir üst sınıfa temel becerileri edinmiş bir şekilde geçmeleri hedeflenmektedir. Bu doğrultuda okul ziyaretleri ve il/ilçe yöneticileri ile yapılan toplantılarda mevcut durumun değerlendirilmesi ve gelişme planlarının yapılması kararlaştırılmaktadır.

Bu kapsamda 3. sınıfa geçen öğrencilerin temel becerileri almış olarak geçmeleri öncelikli hedefler arasına alınmaktadır. Ayrıca 4. sınıftan ortaokula geçecek öğrencilerin de kendi yaş grubunun sahip olması gereken becerileri almış olduklarının izlenmesi ve bir önceki eğitim öğretim yılında İYEP sürecinde eğitim alan öğrencilerin gelişimlerinin ayrıca izlenmesi planlanmaktadır. Bir sonraki eğitim öğretim sürecinde tüm tedbirlere rağmen çeşitli nedenlerle (göç, devamsızlık, engellilik, mevsimlik tarım işçilerinin çocukları gibi) temel becerilerin desteklenmesine ihtiyaç duyan öğrenci sayısının mümkün olduğunca azaltılması, önleyici ve geliştirici çalışmanın eğitim öğretim senesi boyunca yapılması hedeflenmektedir.

İYEP eğitim sürecinin nitelikli bir şekilde devam etmesi için öğretmen ve yöneticilerle istişare toplantılarının yanı sıra hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bu eğitimlerde sürecin yapısal formunun yanında uygulama felsefesine ve temel ilkelere vurgu yapılmaktadır.

İYEP eğitimdeki temel amaç her öğrencinin başarabileceği duygusunu yaşamaları ve yapabileceklerine dair inançlarının artmasına destek olmaktır.

İYEP, Türk eğitim sisteminin içerisinde yer alan tüm öğeleri içinde barındıran, bununla birlikte sistemin bir parçası ve destekleyici yapısıdır. İYEP eğitim süreci, formal yapı içerisinde çeşitli nedenlerle öğrenme ihtiyacının arttığı ve öğrenme eksikliklerinin tespit edildiği durumlarda uygulanmakla birlikte kullanılan eğitim felsefesi ve yaklaşımı formal eğitim sistemi ile örtüşmektedir. Aynı zamanda diğer öğrencilerle kıyasla geride kalma duygusunu taşıma riski olan öğrenciler için güçlendirici motive edici başarabilme duygusunu tatmalarına hizmet edecek felsefe ile uygulanmaktadır. İYEP bir proje olmayıp mevcut sistemde çeşitli nedenlerle öğrenme desteği duyan öğrenciler için sürdürülebilir özelliğe sahip ve gelişen değişen ve kendine ihtiyaç duyulmaması için önleyici ve geliştirici yapının dinamik kalmasını sağlayacak bir anlayışa sahiptir. İYEP'e duyulan gereksinimin minimize edilmesinin yanı sıra ihtiyaç duyulduğunda öğrencinin yüksek yararına everilebilecek esnek yapıya sahiptir.

Tüm öğrencilerin öğrenebildiğinden hareketle "işte bu kadar kolay!" demelerini sağlayacak şekilde örüntülenmiştir.

Sistem dinamik, gelişebilir, büyüebilir, evrilebilir özelliğinden dolayı sürdürülebilir mekanizmaya sahiptir.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü

meb.gov.tr